

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DE ERKENNING VAN BUITENLANDSE DIPLOMA'S

Jaarverslag 2020

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR HOGER
ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

naricvlaanderen.be

Inleiding

In 2020 was mobiliteit van personen geen evidentie. Ondanks de vele coronamaatregelen en internationale reisbeperkingen daalde het totaal aantal aanvragen voor de erkenning van buitenlandse diploma's nauwelijks ten opzichte van 2019. NARIC-Vlaanderen ontving net geen 5000 aanvragen.

Sinds half maart 2020 werken alle medewerkers van thuis uit. Tijdens de lockdown slaagden we er in om de dienstverlening zonder al te veel hindernissen verder te zetten. De nieuwe telewerksituatie bood ook opportuniteiten voor onze werking. Op twee weken tijd schakelden we over van papieren gelijkwaardigheidsbeslissingen naar digitaal beveiligde gelijkwaardigheidsbeslissingen die we versturen per e-mail. Aanvragen moeten niet langer per post bezorgd worden maar kunnen per e-mail verstuurd worden (in afwachting van een digitaal loket voor aanvragers dat vermoedelijk gelanceerd wordt eind 2021). Interviews met aanvragers om bijkomende informatie te krijgen verlopen nu digitaal. Voor taken die enkel mogelijk zijn op kantoor, zoals technische controles van originele diploma's met de daarvoor bestemde apparatuur en het verwerken van poststukken, voorzagen we wekelijks een permanentie op kantoor. In dit jaarverslag presenteren we u de cijfers van onze activiteiten.

In 2020 kregen we ook de auditoren van audit Vlaanderen over de vloer. Ze schreven een positief rapport over onze werking. Met de aanbevelingen uit het rapport zijn we ondertussen aan de slag gegaan. Hierover leest u meer in dit jaarverslag.

Realisaties 2020

Wie met een buitenlands diploma wil werken in Vlaanderen of Brussel, kan een aanvraag doen voor de erkenning van dat diploma bij NARIC-Vlaanderen.

We onderzoeken de authenticiteit van buitenlandse kwalificaties en schatten deze naar waarde. We geven duidelijkheid over het niveau en de inhoud van de buitenlandse opleidingen en verankeren dit in een ministerieel besluit. Een erkend diploma kan deuren openen naar de arbeidsmarkt, omdat het juridische zekerheid geeft voor de aanvrager en voor een potentiële Vlaamse of Brusselse werkgever. In sommige gevallen is dit een must:

- als je wil solliciteren bij de overheid,
- als je een niet-Europees diploma hebt en hiermee een gereguleerd beroep wil uitoefenen (arts, verpleegkundige, tandarts, architect, leraar, ...)

Wie zijn Vlaams diploma in het buitenland wil laten erkennen, kan bij ons een attest aanvragen.

Een attest, opgesteld in het Nederlands of het Engels, vermeldt de belangrijkste informatie over dat Vlaamse diploma. Hoe zo'n erkenningsprocedure in het buitenland verloopt en welk erkenningscentrum daarvoor bevoegd is, vind je op www.enic-naric.net. Dit is de website van het netwerk van alle (Europese) erkenningscentra, het ENIC-NARIC netwerk, waar ook NARIC-Vlaanderen deel van uitmaakt.

Als je met je Vlaamse diploma in het buitenland wilt werken of studeren, is het soms ook nodig om je diploma eerst in Vlaanderen te laten legaliseren.

We gaan dan na of de handtekening op het diploma of getuigschrift voor 'echt verklaard' kan worden. Met een gelegaliseerd diploma kan je naar de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken waar de gelegaliseerde documenten van een 'Apostille van Den Haag' voorzien worden.

In dit jaarverslag focussen we op datgene waar we de meeste tijd aan besteden: de erkenning van buitenlandse diploma's.

DIPLOMA'S ERKEND

3.713

ATTESTEN
OPGEMAAKT

165

DIPLOMA'S VAN
VLUCHTELINGEN ERKEND

622

STUDIEBEWIJZEN
GELEGALISEERD

1.500

De erkenning van buitenlandse diploma's

WAT ONDERZOEKT NARIC-VLAANDEREN

NARIC staat voor **'National Academic Recognition and Information Centre'**. De erkenning of de (academische) gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's onderzoeken en hierrond informatie verstrekken, is onze kerntaak.

We onderzoeken of het diploma gelijkwaardig is **met een Vlaams diploma**. Het onderzoek spitst zich onder andere toe op de authenticiteit, de inhoud en het niveau van de gevolgde opleiding in het buitenland en de mate waarin ze overeenstemt met een vergelijkbare opleiding in Vlaanderen. Dit onderzoek kan vrij complex zijn, maar onze medewerkers staan er niet alleen voor. Ze doen regelmatig beroep op adviesverleners uit het onderwijsveld.

NIVEAU

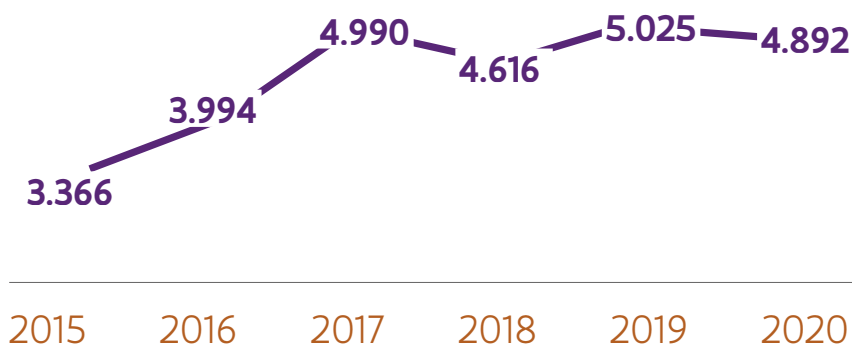
Wanneer we enkel onderzoeken of het niveau van het diploma erkend kan worden, spreken we over een **'niveau-erkenning'**. We bepalen dan met welk niveau in Vlaanderen het buitenlandse diploma overeenkomt. Voorbeelden hiervan zijn gelijkwaardigheden met het niveau van 'bachelor', 'master', 'diploma secundair onderwijs' of 'gegradueerde'.

INHOUD

Wanneer we ook de specifieke inhoud van de opleiding onderzoeken, spreken we van een **'specifieke erkenning'**. We gaan dan na of het gevolgde studieprogramma in het buitenland inhoudelijk voldoende overeenkomsten heeft met een studieprogramma van een hedendaagse Vlaamse opleiding in hetzelfde studiegebied. Voorbeelden hiervan zijn gelijkwaardigheden met de Vlaamse opleidingen 'Master of Medicine in de geneeskunde', 'Certificaat zorgkundige', 'Master of Arts in de architectuur', 'Bachelor in het sociaal werk', ...

Aanvragen

EVOLUTIE TOTAAL AANTAL AANVRAGEN ERKENNING DIPLOMA

4.892

Het aantal aanvragen blijft de laatste 4 jaar vrij stabiel. Ten opzichte van 2019 is er een lichte daling van het aantal aanvragen. In de **maandcijfers** van 2020 is er een dip zichtbaar in maart, april en mei ten opzichte van de maanden maart, april en mei 2019. Het verminderd aantal aanvragen kunnen we linken aan de eerste lockdown. Uit de voorlopige cijfers van het **eerste kwartaal van 2021** zien we een correctie en zelfs een opvallende stijging in het aantal aanvragen voor de erkenning van buitenlandse diploma's.

AANVRAGEN PER MAAND

ANDERE

169 aanvragen werden doorverwezen naar een andere instantie of afgewezen omdat het niet ging over een einddiploma in het buitenland. Voor 36 aanvragen werd begin 2021 nog geen aanvraagtype vastgesteld omdat NARIC ze nog maar net had ontvangen.

AUTOMATISCH NIVEAU-ERKEND (ONTERECHE AANVRAAG)

In 1% van de gevallen betrof de aanvraag een niveau-erkenning voor een studiebewijs waarvan het niveau al automatisch erkend wordt in een wettekst. Zo bepaalt een Benelux-beschikking dat België, Nederland en Luxemburg onderling het niveau van elk diploma hoger onderwijs automatisch erkennen. Er is dus **geen individueel onderzoek** nodig door NARIC-Vlaanderen om dat niveau te bepalen. Omdat deze niveaugelijkwaardigheid in de regelgeving staat ingeschreven, wordt deze automatisch toegekend, vandaar dat we spreken over 'automatische niveaugelijkwaardigheid'. Andere gebruikte termen zijn 'algemene gelijkwaardigheid' of algemene niveau-erkenning. Deze aanvragen moeten we niet verder behandelen. We informeren de aanvrager over deze bestaande regelgeving.

BEHANDELDE AANVRAGEN

De behandelde aanvragen kan je opdelen in aanvragen van diploma's 'hoger onderwijs' en 'secundair onderwijs'. Het merendeel van de aanvragen (niveau-erkenning én specifieke erkenning) gingen over een buitenlands diploma dat behaald werd in het hoger onderwijs. De meeste aanvragers kozen voor een niveau-erkenning.

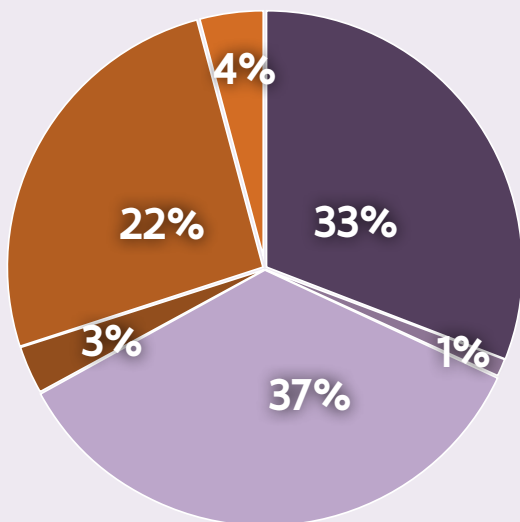
BETALEND OF VRIJGESTELD

Een onderzoek naar de erkenning van het niveau kost de aanvrager 90 euro. Een specifieke erkenning kost 180 euro. Het onderzoek naar de erkenning van een doctoraat kost 300 euro.

68%

VRIJGESTELD

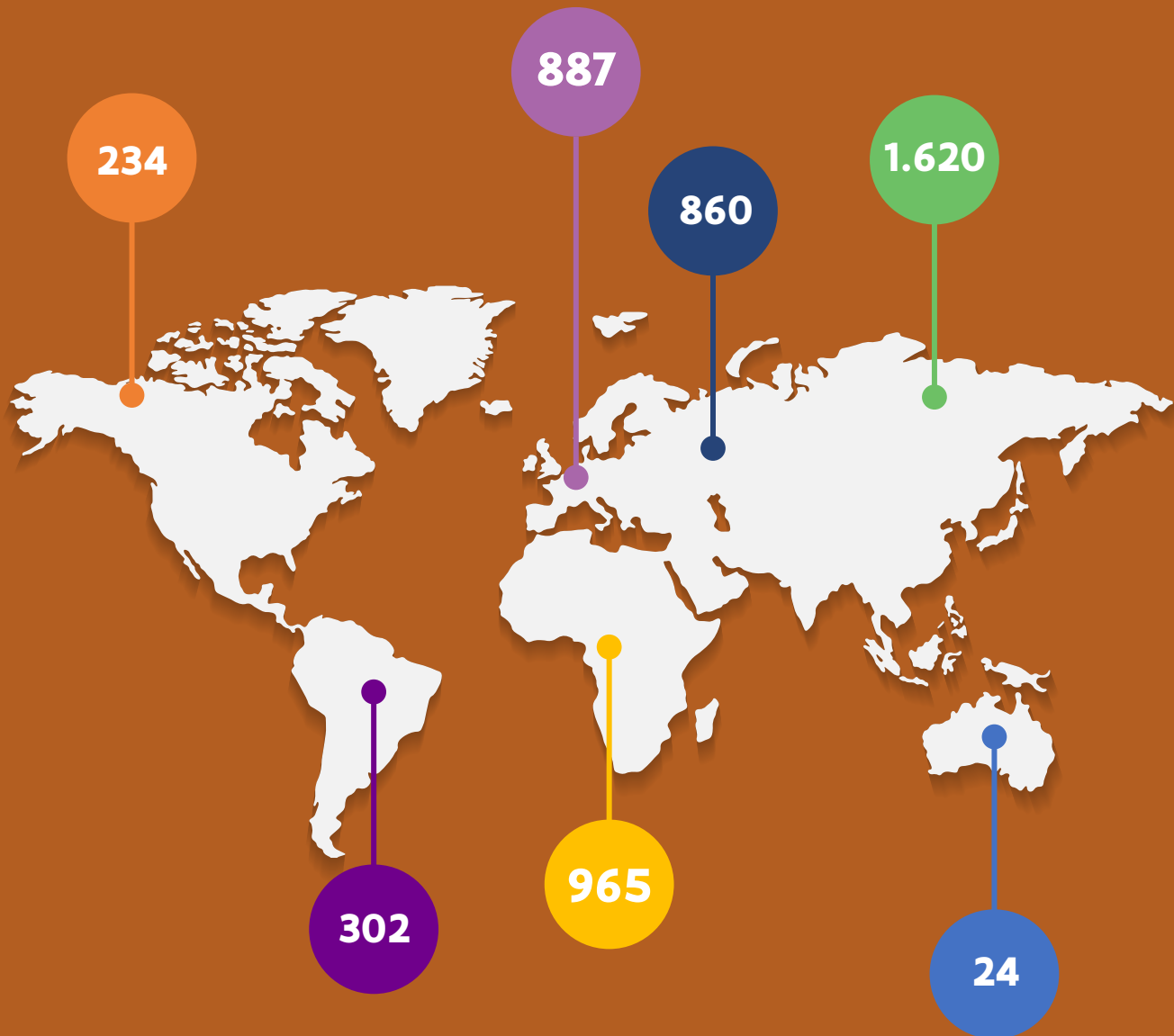
Om te vermijden dat de kost van een gelijkwaardigheidsaanvraag een drempel vormt, is er in de regelgeving opgenomen dat een aantal maatschappelijk kwetsbare doelgroepen vrijgesteld zijn van betaling. Het gaat o.a. over asielzoekers en vluchtelingen, inburgeraars, werkzoekenden en mensen die een leefloon of verhoogde tegemoetkoming ontvangen. Deze statuten zijn van toepassing op een groot deel van onze aanvragers.

TYPE AANVRAAG

- 1.613 Hoger onderwijs specifieke erkenning
- 42 Automatisch erkend
- 1.800 Hoger onderwijs niveau-erkenning
- 158 Secundair onderwijs specifieke erkenning
- 1.074 Secundair onderwijs niveau-erkenning
- 205 Andere

Aanvragen per land en regio

TOP 10 LANDEN OORSPRONG DIPLOMA 2020

1	Turkije	367	(+48) ▲
2	Marokko	335	(-19) ▼
3	Nederland	293	(+41) ▲
4	Syrië	159	(-114) ▼
5	Roemenië	158	(-25) ▼
6	Verenigd Koninkrijk	154	(+28) ▲
7	Palestina	149	(-30) ▼
8	India	144	(-9) ▼
9	Iran	144	(+28) ▲
10	Verenigde Staten	126	(+40) ▲

Het profiel van de aanvrager

Wie behoort tot onze doelgroep? In 2020 vroegen 4493 mensen de erkenning van een buitenlands diploma aan. Een persoon kan voor meerdere diploma's een aanvraag indienen, daarom komt het aantal aanvragen (4891) niet helemaal overeen met het aantal aanvragers (4493). 15% van de aanvragers heeft het statuut van asielzoeker, erkend vluchteling of subsidiair beschermde. In 2019 was dat nog 19%. In 2018 was het nog 22%. Het percentage aanvragers met een statuut van vluchteling (of vergelijkbaar) is dus al twee jaar in dalende lijn in verhouding met het percentage aanvragers die dit statuut niet hebben.

AANVRAGERS

4.493

MANNEN

1.693

GEMIDDELDE LEEFTIJD

36

VROUWEN

2.800

VLUCHTELINGEN

691

Begeleiding bij de aanvraag

58%

van de aanvragen verloopt via een **begeleider**. Dit zijn medewerkers van het Agentschap Integratie en Inburgering, de VDAB, OCMWs, werkinkels, ...

Ze bieden de nodige ondersteuning bij het indienen van een aanvraag bij NARIC-Vlaanderen. De meeste begeleiders kunnen gebruik maken van een digitaal platform dat toelaat om aanvragen online in te dienen, documenten op te laden en de status van een aanvraag op te volgen. In 2018 werd nog 83% van de aanvragen ingediend via een begeleider, in 2019 66%. **Er is verhoudingsgewijs een daling**. De daling van het aantal aanvragen van vluchtelingen zou een mogelijke verklaring kunnen zijn.

Afgehandelde aanvragen

4.787 In 2020 ontvingen we 4892 aanvragen en handelden we in totaal 4787 aanvragen voor een erkenning van een buitenlands diploma af. 223 van de 4787 afgehandelde aanvragen moest NARIC afwijzen of doorverwijzen naar een andere instantie. 33 van die aanvragen gingen over diploma's die onder de regeling vallen van een **automatische niveaugelijkwaardigheid**. Voor deze aanvragen was geen gelijkwaardigheidsonderzoek nodig. In totaal voerden we voor 4.564 aanvragen een gelijkwaardigheidsonderzoek uit.

Erkenningsbeslissingen

Beslissingen genomen in 2020 (betreffende aanvragen uit 2020 of eerdere aanvragen)

Een beslissing over de gelijkwaardigheid van een diploma kan positief of negatief zijn.

- **Positief:** er is een gelijkwaardigheid met een specifiek Vlaams diploma of niveau.
- **Negatief:** er is geen gelijkwaardigheid met een specifiek Vlaams diploma of niveau.

In 17% van de aanvragen was het niet mogelijk om een beslissing te nemen, bijvoorbeeld:

- als bleek dat de opleiding of onderwijsinstelling niet erkend is in het buitenland,
- als bleek dat er belangrijke documenten ontbraken in het dossier en de aanvrager deze niet meer bezorgde nadat NARIC ze had opgevraagd,
- bij de vaststelling dat er fraude werd gepleegd met de documenten.

BESLISSINGEN GENOMEN IN 2020		
Positieve beslissing - Specifieke gelijkwaardigheid	1.027	23%
Positieve beslissing - Niveaugelijkwaardigheid	2.686	59%
Negatieve beslissing - Geen enkele gelijkwaardigheid	93	2%
Geen beslissing mogelijk	758	17%
Totaal	4.564	100%

Opmerking: Het aantal toegekende gelijkwaardigheden ligt iets hoger (4.574) dan het aantal onderzochte diploma's (4.564), omdat enkele buitenlandse diploma's gelijkwaardig waren met twee Vlaamse diploma's. In dat geval werden er op basis van één gelijkwaardigheidsaanvraag dus twee positieve beslissingen genomen. Bijvoorbeeld een niveaugelijkwaardigheid met 'master' en een gelijkwaardigheid met het diploma van leraar (Specifieke Lerarenopleiding SLO).

TYPE GELIJKWAARDIGHEID PER AANVRAAGTYPE

Het loont bijna altijd de moeite om een aanvraag in te dienen voor de erkenning van een buitenlands diploma. De meeste aanvragen leiden naar een positief resultaat. **Slechts voor 2% van de aanvragen namen we een volledig negatieve beslissing.** Dit betekent dat het buitenlandse studiebewijs van de aanvrager met geen enkel Vlaams studiebewijs of niveau vergelijkbaar is. **Een positieve beslissing betekent echter niet altijd dat de aanvrager een gelijkwaardigheid krijgt met het Vlaamse studiebewijs of niveau waarop hij gehoopt had.** Bijvoorbeeld: het gebeurt dat een aanvrager hoopt dat zijn buitenlandse diploma gelijkwaardig wordt verklaard met een bepaald Vlaams masterdiploma, maar dat na onderzoek blijkt dat de buitenlandse opleiding eerder vergelijkbaar is met een bepaalde Vlaamse bacheloropleiding of met het niveau van 'bachelor'.

TOEGEKENDE GELIJKWAARDIGHEID 2020 PER AANVRAAGTYPE

		AANTAL (N)	AANTAL (%)	% VAN ALLE BESLISSINGEN HO EN SO SAMEN	Waarvan specifieke gelijkwaardig- heid	% specifieke gelijkwaardig- heid
Hoger Onderwijs						
Specifieke erkenning	TOTAAL	1.513	100%	33%		
	Positieve beslissing	1170	77%	25%	911	78%
	niveau doctoraat	53	3%	1%	50	94%
	niveau master	389	26%	8%	329	85%
	niveau bachelor	638	42%	14%	477	75%
	niveau gegradueerde HBO5	75	5%	2%	40	53%
	SLO	15	1%	0%	15	100%
	Negatieve beslissing	78	5%	2%		
Geen beslissing mogelijk	265	22%	6%			
Niveau- erkenning	TOTAAL	1.796	100%	39%		
	Positieve beslissing	1.542	86%	34%		
	niveau master	282	16%	6%		
	niveau bachelor	1090	61%	24%		
	niveau gegradueerde HBO5	170	9%	4%		
	Negatieve beslissing	11	1%	0%		
Geen beslissing mogelijk	243	13%	5%			
Secundair Onderwijs						
Specifieke erkenning	TOTAAL	200	100%	5%		
	Positieve beslissing	135	68%	3%	124	92%
	niveau diploma	64	32%	1%	56	88%
	niveau certificaat	71	36%	2%	68	96%
	Negatieve beslissing	4	2%	0%		
Geen beslissing mogelijk	61	30%	1%			
Niveau- erkenning	TOTAAL	1.065	100%	23%		
	Positieve beslissing	876	82%	19%		
	niveau diploma	659	62%	14%		
	niveau getuigschrift tweede leerjaar derde graad	47	4%	1%		
	niveau getuigschrift tweede graad	156	15%	4%		
	niveau getuigschrift eerste graad	14	1%	0%		
	Negatieve beslissing	0	0%	0%		
Geen beslissing mogelijk	189	18%	4%			
Totaal beslissingen genomen in 2020		4.574		100%		

Studiegebieden

HOGER ONDERWIJS

De meeste specifieke gelijkwaardigheden kenden we toe in het studiegebied **Handelswetenschappen en bedrijfskunde**.

TOP 10 - Studiegebied hoger onderwijs	Aantal toegekende gelijkwaardigheden
Handelswetenschappen en bedrijfskunde	118
Geneeskunde	106
Onderwijs	87
Psychologie en pedagogische wetenschappen	71
Wetenschappen	68
Gezondheidszorg	66
Industriële wetenschappen en technologie	64
Toegepaste wetenschappen	42
Architectuur	34
Politieke en sociale wetenschappen	30

SECUNDAIR ONDERWIJS

De meeste gelijkwaardigheidsbeslissingen op het niveau secundair onderwijs kenden we toe in het studiegebied **'specifieke personenzorg'**. Het gaat over de gelijkwaardigheid met de certificaten van het volwassenenonderwijs 'logistiek assistent', 'verzorging', 'zorgkundige'... of studiebewijzen van het secundair onderwijs zoals 'diploma secundair onderwijs van de opleiding thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige'.

Top studiegebied secundair onderwijs	Aantal toegekende gelijkwaardigheden
(Algemene en specifieke) Personenzorg	67
Mechanica-elektriciteit	3
Gezondheidszorg	2
Lichaamsverzorging	2

Een netwerk van adviesverleners

Om te beoordelen of een buitenlands diploma specifiek gelijkwaardig is met een Vlaams diploma in een overeenkomstig studiegebied, is een vergelijkend onderzoek van de inhoud van beide opleidingen nodig. Om dit te doen, hebben we een netwerk van adviesverleners ter beschikking. Onze adviesverleners zijn mensen uit het werkveld die de Vlaamse opleidingen door en door kennen. Zij zijn het best geplaatst om na te gaan of een buitenlandse opleiding gelijkwaardig kan zijn met een Vlaamse opleiding. We hebben hun expertise nodig om kwalitatieve gelijkwaardigheidsbeslissingen op te maken. We werken zowel met vaste adviesverleners verbonden aan hoger onderwijsinstellingen als individuele adviesverleners. Zo slagen we erin om voor elke gelijkwaardigheidsaanvraag waarvoor het nodig is, een adviesverlener te vinden, zelfs al gaat het over een unieke opleiding in Vlaanderen. Voor sommige studiegebieden doen we beroep op een commissie van experts. Dit is het geval voor geneeskunde, tandheelkunde en gezondheidszorg (verpleegkunde HBO5).

ADVIEZEN VAN EEN
ADVIESVERLENER

1.234

ADVIEZEN VAN EEN
ADVIESCOMMISSIE

212

In 2020 stelden we 3806 positieve of negatieve beslissingen op. Voor 38% daarvan hadden we minstens één extern advies nodig.

**DOMINIQUE
VAN DER VELPEN**

Verantwoordelijke expertenwerking

10 overlegmomenten

“Om onze expertenwerking te optimaliseren, organiseerde NARIC in het najaar van 2020 10 online overlegmomenten met de adviesverleners. We lichtten onze werking toe en bespraken de moeilijkheden waarmee de experts bij hun onderzoek geconfronteerd worden. Er was ook de mogelijkheid om deel te nemen aan een gesprek met adviesverleners uit andere instellingen die voor dezelfde Vlaamse opleiding(en) advies verlenen. Zo konden opleidingsgebonden aandachtspunten aan bod komen.”

PROF. DR. FREYA BLEKMAN

Adviesverlener studiegebied
wetenschappen, VUB

© Bram Belloni

“De beoordeling van de buitenlandse diploma's is een goede bijdrage aan de maatschappij. Er zijn veel schrijnende gevallen. Er zijn mensen die zich in België willen settelen, die echt moeite doen voor integratie, de taal leren, in een inburgeringstraject zitten en die over het algemeen wel de juiste achtergrond hebben. Het draait om het maatschappelijk engagement.”

Hoe lang duurt het?

AFHANDELTERMIJNEN EN DOORLOOPTIJDEN WORDEN STEEDS KORTER

De gemiddelde afhandeltermijnen en de gemiddelde doorlooptijden van de dossierbehandeling volgen de afgelopen 5 jaar een dalende trend. De gemiddelde tijd die verstrijkt tussen het indienen van een aanvraag bij NARIC-Vlaanderen en het ontvangen van een erkenningsbeslissing wordt steeds korter. Ondanks een stijgend aantal aanvragen in dezelfde periode.

Afhandeltermijnen

NARIC moet een aanvraag voor specifieke erkenning van een buitenlands diploma afhandelen binnen de 4 maanden nadat de aanvraag volledig is. Voor een niveau-erkenning geldt een termijn van 2 maanden. Voor een niveau-erkenning van een secundair diploma hebben we 4 maanden. Dit noemen we onze 'afhandeltermijnen' en die zijn wettelijk vastgelegd. De beslissingen werden in 2020 in **81%** van de gevallen genomen **binnen de wettelijk vastgelegde termijn**. Hierbij is enkel rekening gehouden met de dossiers waarin een beslissing mogelijk was.

2020

Type beslissing	Wettelijke afhandeltermijn	Gemiddelde afhandeltermijn	% beslissingen binnen afhandeltermijn
HO Niveau-erkenning	60 dagen	38 dagen	84%
HO Specifieke erkenning	4 maanden	119 dagen	64%
SO Niveau-erkenning	4 maanden*	27 dagen	99%
SO Specifieke erkenning	4 maanden	71 dagen	89%

* intern hanteren we een streeftijd van 60 dagen voor niveau-erkenning secundair onderwijs

Doorlooptijden

Hoewel het in de meeste gevallen lukt om binnen de wettelijk voorziene afhandeltermijnen een beslissing te nemen, kan er tussen het indienen van een aanvraag tot het ontvangen van een beslissing toch heel wat tijd verstrijken. De volledige periode van registratie van een dossier tot het versturen van een beslissing noemen we de 'doorlooptijd' van een dossier. De doorlooptijden zijn niet wettelijk bepaald. Het gebeurt regelmatig dat een onvolledige aanvraag ingediend wordt en we nog een aantal verplichte bewijsstukken moeten opvragen bij de aanvrager. **Tot we die documenten in ons bezit hebben, ligt het dossier stil.** Zo gebeurt het dat de aanvrager deze documenten nog moet aanvragen bij de onderwijsinstelling in het land waar het diploma werd behaald, en dan kunnen er soms weken tot maanden verstrijken. Deze periode wordt niet in rekening genomen voor de afhandeltermijnen omdat we er zelf geen invloed op hebben.

EVOLUTIE VAN ONZE AFHANDELTERMIJNEN EN DOORLOOPTIJDEN 2016-2020

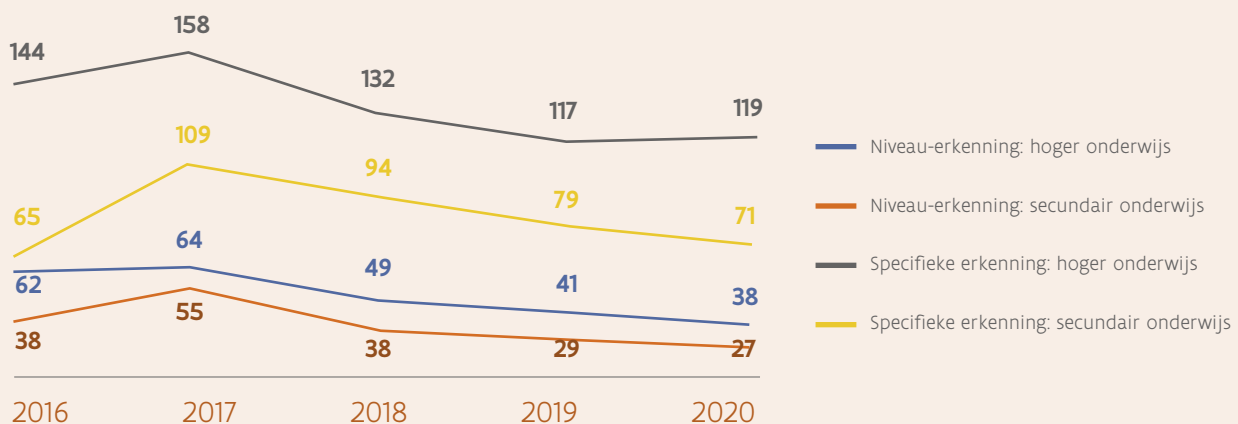
GEMIDDELDE AFHANDELTERMIJNEN IN DAGEN

PROCEDURE	2016	2017	2018	2019	2020	Wettelijk
Niveau-erkenning: Hoger Onderwijs	62	64	49	41	38	60
Niveau-erkenning: Secundair Onderwijs	38	55	38	29	27	120
Specifieke erkenning: Hoger Onderwijs	144	158	132	117	119	120
Specifieke erkenning: Secundair Onderwijs	65	109	94	79	71	120
Eindtotaal	84	90	72	62	63	

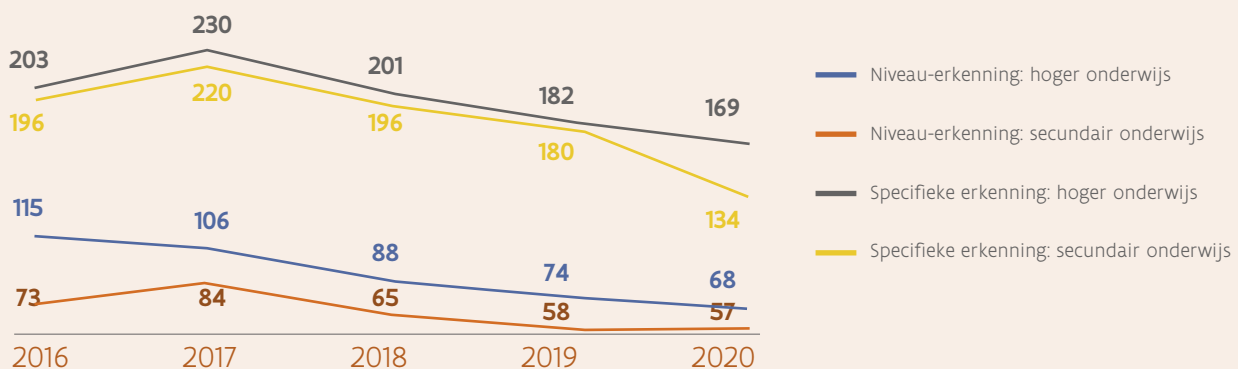
GEMIDDELDE AFHANDELTERMIJNEN IN DAGEN

PROCEDURE	2016	2017	2018	2019	2020
Niveau-erkenning: Hoger Onderwijs	115	106	88	74	68
Niveau-erkenning: Secundair Onderwijs	73	84	65	58	57
Specifieke erkenning: Hoger Onderwijs	203	230	201	182	169
Specifieke erkenning: Secundair Onderwijs	196	220	196	180	134
Eindtotaal	134	139	118	105	101

GEMIDDELDE AFHANDELTERMIJNEN

GEMIDDELDE DOORLOOPTIJDEN

Beroepen

NIET AKKOORD MET DE BESLISSING

We streven ernaar om onze beslissingen zo helder mogelijk te motiveren, zodat de aanvrager begrijpt waarom deze beslissing door ons genomen is en waarop deze gebaseerd werd. **Wanneer een aanvrager niet akkoord gaat met zijn erkenningsbeslissing, kan hij tegen deze beslissing in beroep gaan.** Er zijn verschillende beroepsmogelijkheden voorzien in de regelgeving. De meeste beroepsaanvragen zijn 'interne beroepen', ook wel 'herzieningen' genoemd. Als de aanvrager bijkomende bewijsstukken voorlegt die de negatieve motivering van de oorspronkelijke beslissing weerleggen, kunnen we een nieuw onderzoek opstarten. In 2020 leidde 23% van de herzieningsaanvragen effectief tot een gewijzigde beslissing na onderzoek.

GEWIJZIGDE BESLISSING NA BEROEP

Soort beroep	Ja	Nee	Eindtotaal
Beroep bij Raad voor Betwistingen Studievoortgangsbepalingen	0	2	2
Correctie	20	0	20
Heroverweging	0	4	4
Intern beroep (herziening)	20	68	88
Eindtotaal	40	74	114

Als er een administratieve fout in het gelijkwaardigheidsbesluit is geslopen, kan de aanvrager een 'correctie' vragen van dat besluit. Bij een 'heroverweging' gaat de aanvrager ervan uit dat er niet met alle elementen in de aanvraag rekening werd gehouden. Als de aanvrager dit kan aantonen, herbekijken we het dossier zoals het oorspronkelijk ingediend werd.

Daarnaast kan een aanvrager die niet tevreden is met zijn beslissing, een extern beroep aantekenen bij de Raad voor Betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. In dat geval zal de aanvrager moeten aantonen dat NARIC de regelgeving geschonden heeft. Wanneer een beslissing vernietigd wordt, behandelen we het dossier opnieuw en houden we daarbij rekening met de motivering van de Raad.

Beslissing NARIC bevestigd	Beslissing NARIC vernietigd	Eindtotaal
2	0	2

In 2020 behandelde de Raad 2 zaken. In geen van beide gevallen vernietigde de Raad de erkenningsbeslissing van NARIC.

Vluchtelingen

AANVRAGEN VLUCHTELINGEN

Het aantal aanvragen van vluchtelingen daalt al een aantal jaren op rij. Zowel asielzoekers, erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden vallen voor ons onder de noemer van 'vluchteling'. Deze groep vormt nog steeds een groot deel van onze aanvragers.

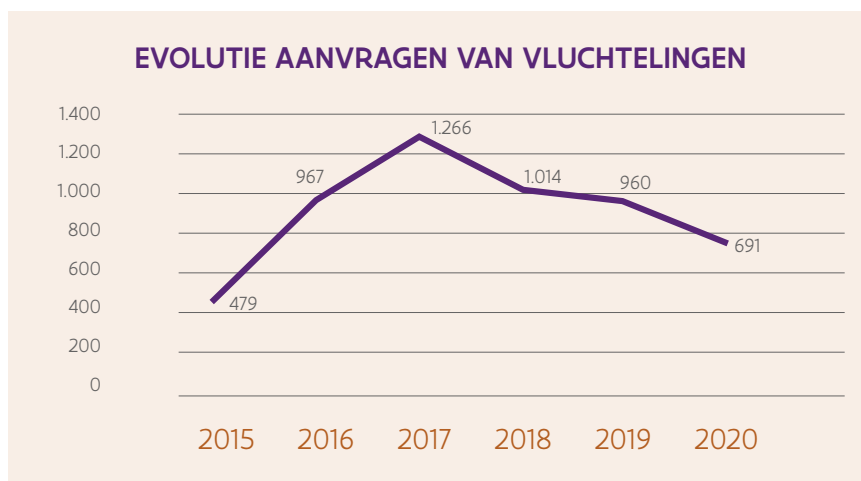
649 vluchtelingen dienden samen 691 aanvragen in. Een aanvrager kan voor meerdere diploma's een aanvraag indienen.

EEN FLEXIBELE PROCEDURE

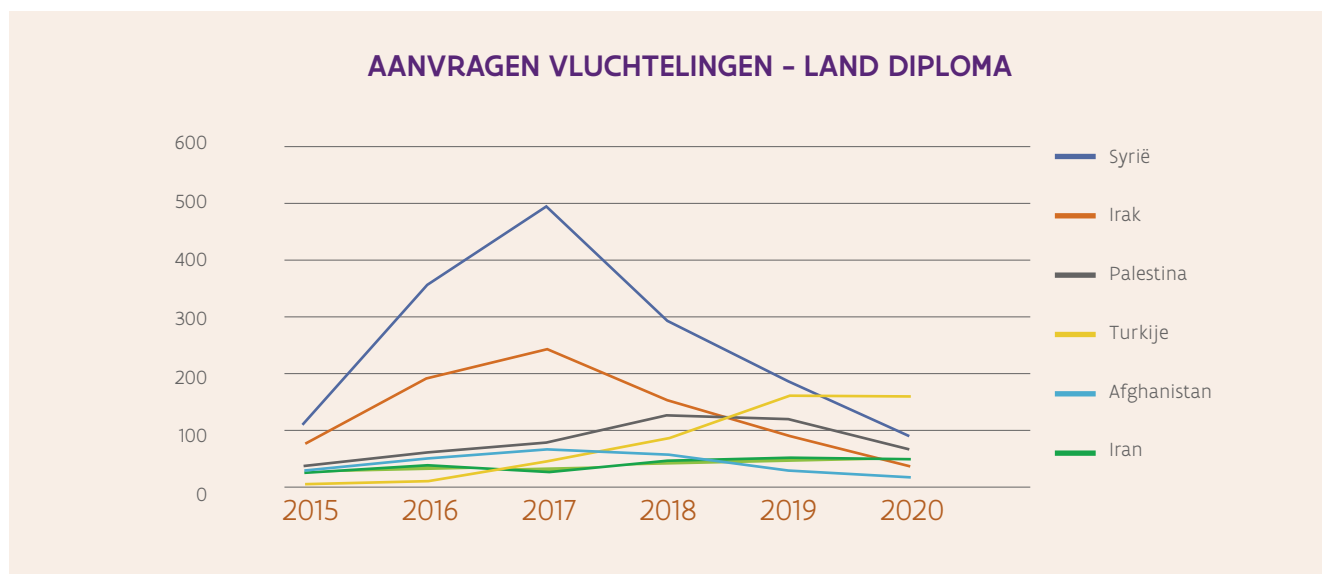
Vluchtelingen die niet over alle verplichte bewijsstukken beschikken, kunnen ook een aanvraag indienen voor de erkenning van hun diploma. We hebben wel ten minste één bewijsstuk van afstuderen nodig om een onderzoek te kunnen starten, bijvoorbeeld een diploma, een puntenlijst van het laatste jaar, een voorlopig diploma of een duplicaat van een diploma....

Deze flexibiliteit voor de aanvrager maakt wel dat het onderzoek voor ons complexer wordt. Zo is het moeilijker om betrouwbare informatie over de opleiding terug te vinden, de authenticiteit van het diploma te verifiëren en het inhoudelijke gelijkwaardigheidsonderzoek uit te voeren. Wanneer we onvoldoende informatie kunnen halen uit de documenten van het dossier, vult de aanvrager een bijkomende vragenlijst in (een eigen verklaring) zodat we meer inzicht krijgen in de studieloopbaan en de professionele loopbaan. Als we hiermee toch nog steeds niet voldoende informatie hebben om een beslissing te kunnen nemen in het dossier, kunnen we de aanvrager uitnodigen op een **verkennend gesprek**. Tijdens zo'n gesprek kan de aanvrager nog bijkomende informatie geven. Deze gesprekken verlopen meestal niet in het Nederlands. Ze kunnen ook gebeuren in het Engels of het Frans, en wanneer dit niet kan voor de aanvrager, is de hulp van een tolk nodig.

Op deze manier trachten we ook voor vluchtelingen een correcte inschatting van hun kwalificaties mogelijk te maken.

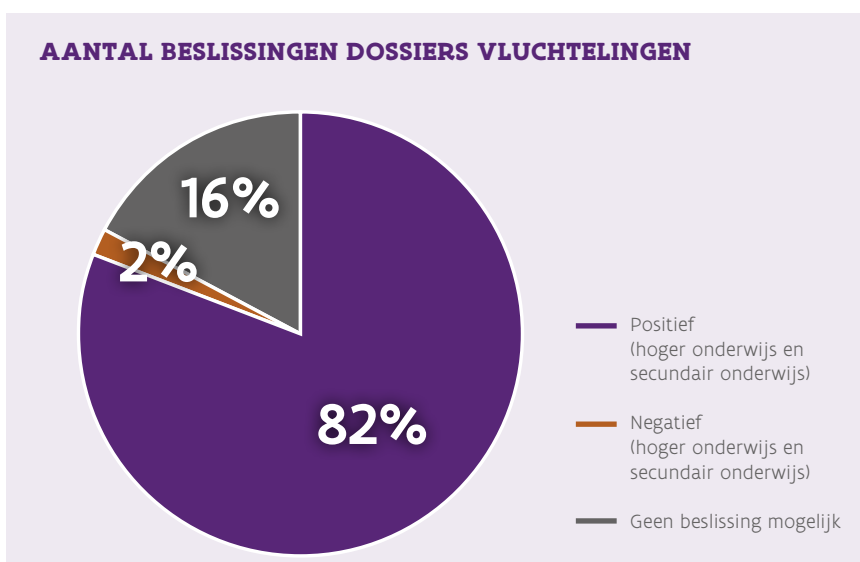

Evolutie Landentop

Regio buitenlands diploma	aantal aanvragen vluchtelingen
Afrika	98
Azië	524
Europa	9
Noord-Amerika	8
Oceanië	0
Oost-Europa	32
Zuid-Amerika	20
Totaal	691

Beslissingen genomen in 2020

Beslissingen

Vluchtelingen: beslissing genomen in 2020

		AANTAL (N)	AANTAL (%)	% VAN ALLE BESLISSINGEN HO EN SO SAMEN	Waarvan specifieke gelijkwaardig- heid
HOGER ONDERWIJS					
Specifieke erkenning	TOTAAL	308	100%	40%	
	Positieve beslissing	247	80%	32%	181
	doctoraat	4	1%	0,5%	4
	master	47	15%	6%	35
	bachelor	174	57%	23%	133
	gegradueerde HBO5	18	6%	2%	5
	SLO	4	1%	0,5%	4
	Negatieve beslissing	18	6%	2%	
Geen beslissing mogelijk	43	14%	6%		
Niveau- erkenning	TOTAAL	273	100%	36%	
	Positieve beslissing	227	83%	30%	
	master	15	5%	2%	
	bachelor	175	64%	23%	
	gegradueerde HBO5	37	14%	5%	
	Negatieve beslissing	2	1%	0%	
Geen beslissing mogelijk	44	16%	6%		
SECUNDAIR ONDERWIJS					
Specifieke erkenning	TOTAAL	15	100%	2%	
	Positieve beslissing	12	80%	2%	9
	diploma	9	60%	1%	7
	certificaat	3	20%	1%	2
	Negatieve beslissing	0	0%	0%	
Geen beslissing mogelijk	3	20%	0%		
Niveau- erkenning	TOTAAL	165	100%	22%	
	Positieve beslissing	136	82%	18%	
	Diploma secundair onderwijs	119	72%	16%	
	Getuigschrift tweede leerjaar derde graad	0	0%	0%	
	Getuigschrift tweede graad	17	10%	2%	
	Getuigschrift eerste graad	0	0%	0%	
	Negatieve beslissing	0	0%	0%	
Geen beslissing mogelijk	29	18%	4%		
Totaal beslissingen genomen in 2020		761		100%	

Audit Vlaanderen

EEN POSITIEF RAPPORT

In 2020 kreeg NARIC-Vlaanderen auditeurs van Audit Vlaanderen op bezoek. Zij voerden een doorlichting uit van het proces “erkenning buitenlands diploma”. De resultaten van deze audit tonen aan dat NARIC-Vlaanderen voldoende maatregelen neemt om de belangrijkste risico’s met betrekking tot het erkenningsproces van buitenlandse diploma’s en de onderzochte ondersteunende processen te beheersen. Hierdoor is er redelijke zekerheid dat erkenningsaanvragen juist en volledig worden behandeld. De resultaten van deze audit bevestigen dat we op het goede spoor zitten en helpen ons bij het stellen van prioriteiten.

AAN DE SLAG MET DE AANBEVELINGEN

Audit Vlaanderen gaf ons enkele aanbevelingen tot verbetering van onze werking. Met die aanbevelingen zijn we ondertussen aan de slag gegaan.

- **Voor onze aanvragers zetten we in de toekomst meer in op proactieve communicatie.** In een aantal fasen van de dossierbehandeling communiceren we onvoldoende met de aanvrager. We zijn ons hiervan bewust. De mogelijkheden die daarvoor in het dossiersysteem voorzien zijn, zijn te beperkt. Het gaat dan bijvoorbeeld over het versturen van een bijkomende herinnering naar de aanvrager wanneer we op bijkomende documenten wachten en er een deadline nadert. We ontwikkelen momenteel een digitale aanvragersmodule voor het indienen van online aanvragen. De optimalisatie van de communicatie met de aanvragers en het verminderen van de doorlooptijd zijn belangrijke doelstellingen van dit project. Het project is van start gegaan in 2019 en wordt gerealiseerd in de loop van 2021.
- **Voor onze medewerkers maakten we het gemakkelijker om de resultaten van authenticiteitsonderzoeken te registeren.** We realiseerden enkele aanpassingen aan het dossiersysteem waardoor de resultaten van de authenticiteitsonderzoeken eenvoudiger geregistreerd kunnen worden door de dossierbeheerders. Zo kunnen we deze controles en de resultaten ervan efficiënter opvolgen.

Fraudedetectie

ACTIVITEITEN VAN DE WERKGROEP

De werkgroep fraudedetectie heeft als taak een beleid uit te werken tegen vervalste studiebewijzen. Door een duidelijk kader te schetsen en ondersteuning te bieden aan de rest van het team, probeert deze werkgroep de authenticiteitscontroles sneller en accurater te doen verlopen.

KIM VANELDEREN

Specialist fraudedetectie

ONZE FRAUDE-EXPERT KIM VANELDEREN VERTELT

“2020 was een jaar van uitdagingen. Vanwege de maatregelen tegen het coronavirus, moest er bij vele dossiers gekeken worden naar alternatieve manieren om de authenticiteit van de documenten na te gaan. Zo was het tijdens de lockdown in het voorjaar niet mogelijk om afspraken vast te leggen om originele documenten te bekijken. Ook ontvingen we minder antwoorden van onderwijsinstellingen die zich bevonden in landen die zwaar getroffen werden tijdens de coronacrisis.

De werkgroep bleef online ondersteunen bij moeilijke cases. Er werd beslist dat het beter was om te focussen op het online of via e-mail verifiëren van de authenticiteit van studiebewijzen. Voor aanvragen waarbij dit niet mogelijk was, werden vanaf de zomer dagen ingepland waarop aanvragers hun originele documenten konden tonen.

Achter de schermen werden ook belangrijke verwezenlijkingen gedaan. Zo werd in de loop van 2020 de registratie van fraude of ernstige onregelmatigheden verbeterd. Op deze manier wordt het voor dossierbehandelaars makkelijker om alle informatie binnen een authenticiteitsonderzoek overzichtelijk te registreren. Deze verbeteringen maken het ook makkelijker om statistieken bij te houden over fraude en onregelmatigheden.”

Voldoening om te zien dat je een verschil maakte in iemands leven

Na een carrière van 41 jaar als dossierbehandelaar bij NARIC-Vlaanderen gaat Marina De Rybel met pensioen. We vroegen haar naar een terugblik en geven haar het laatste woord.

**MARINA
DE RYBEL**

Marina beseftte al snel dat haar job echt iets is waar ze blij van wordt.

Marina: “Indertijd kon iedereen binnenlopen op onze dienst. Je kon de onzekerheid en terzelfdertijd de hoop op het gezicht van de mensen zien. We kregen vooral aanvragen van Nederlanders. Als de mensen een gelijkwaardigheid kregen, bedankten ze je telefonisch of met een briefje of kaartje. Het gaf voldoening om te zien dat je een verschil maakte in iemands leven. Ik geef duizend keer liever een positieve beslissing dan dat ik een negatieve moet opmaken. Want ik weet, daar zitten mensen achter. En die mensen willen ook verder.”

Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur

Marina begon haar carrière bij de Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek - dienst Hoger Onderwijs buiten de Universiteit (HOBU) - studiereglementering. Toen nog bij het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur. De gelijkwaardigheidsaanvragen van hogeschool- en universiteitsdiploma's en diploma's secundair onderwijs werden door aparte entiteiten behandeld.

Marina: “In die tijd waren er veel minder aanvragen dan NARIC nu kent. Het aantal aanvragen is met de jaren toegenomen, waaronder ook veel aanvragen van buitenlandse vluchtelingen. Ook het takenpakket is toegenomen. Vroeger telde het team maar 3 personen. Door het tekort aan personeel konden we geen landenexpertise uitbouwen en voor extra projecten had ons kleine team gewoon geen tijd. De aanvragen kwamen toen vooral uit Nederland en soms ook uit Frankrijk en Duitsland. De genomen beslissingen werden toen nog goedgekeurd door de minister. Nu gebeurt dit gelukkig allemaal via delegatie.”

NARIC-Vlaanderen en het netwerk

Marina: “Begin jaren 90 werden we een NARIC-Centrum. Fysiek zaten de entiteiten nog niet bij elkaar. In 1999 verhuisde het ministerie voor Onderwijs naar het Hendrik Conscience gebouw. NARIC bestond toen uit 4 dossierbehandelaars. Later vervoegden nog twee collega's het team. Door het bestaan van subsidies via de Europese Commissie voor studiebezoeken binnen Europa we op studiebezoek bij de NARIC-centra van het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Hongarije, Letland, Slovaakse en Tsjechië. Dat was héél leerrijk. Je kon aan de collega's van de andere centra face to face vragen stellen over hun manier van werken, alsook een uitleg over hun eigen onderwijssysteem. Door elkaar in het echt gezien te hebben, is de drempel weg om contact op te nemen met de buitenlandse collega's.”

Marina: “Vanaf 2008 behandelden alle dossierbehandelaars aanvragen voor de erkenning van zowel hogeschool- als universiteitsdiploma's. In 2009 werd het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en vorming (AKOV) opgericht, wat later **AHOVOKS** werd. In 2010 kwamen de dossierbehandelaars secundair onderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs fysiek samen te zitten en telde het team opeens 15 personen. Nog eens 10 jaar later zijn we met meer dan 20 personen.”

Van papieren fiche tot digitaal aanvraagplatform

Wat voor Marina ook voor belangrijke mijlpalen in haar carrière heeft gezorgd, is de technologische evolutie.

Marina: “Helemaal in het begin moest ik voor elke aanvrager een papieren fiche opmaken. Daar stond niks meer op dan de naam van de aanvrager, benaming van het buitenlands diploma en welke beslissing die had gekregen. Later kregen we allemaal een computer en konden we gebruik maken van een access databank.”

Voor Marina was de ingebruikname van de digitale databank in 2012 een hele grote sprong voorwaarts. Zo verwacht ze ook veel van het nieuwe digitaal aanvraagplatform dat er aan zit te komen.

Marina: “Door dit nieuwe digitaal loket zullen de aanvragers zich meer betrokken voelen bij hun dossier. Ze kunnen dan alle informatie zelf invullen en de bewijsstukken zelf opladen.”

Toekomstwensen

Marina: “Ik wens voor het team dat ze nog lang zo enthousiast mogen blijven doorwerken. Alle collega’s zetten zich fantastisch in voor de afhandeling van dossiers. Dat de corona snel voorbij is zodat de sociale contacten onderling veel beter zijn dan nu. Dit mis ik momenteel wel. Door de lockdown heb ik kunnen wennen aan het gebrek aan fysiek contact met alle collega’s, ik heb het gevoel dat de overgang hierdoor minder groot zal zijn.”

Maar dat pensioenfeest komt er nog, Marina.

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
narcvlaanderen.be